

נייר עמדה – דיון בוועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות

חינוך והסברה במערכת החינוך

לא ניתן לערוך מלחמה אמיתית בתעשיית הזנות, בלי שימת זרקור משמעותי על קטינים בזנות. למערכת החינוך שני תפקידים משמעותיים ביצירת שינוי עומק חברתי הנדרש כדי למגר את תעשיית הזנות:

א. איתור וזיהוי של קטינים בזנות

- לפי הערכות הרווחה בישראל 3,000 קטינות וקטינים בזנות;
- גיל הכניסה המוכר לזנות הוא 13-14 וטרם פגו ברווחה אישה שלא נכנסה לזנות כקטינה;
- מחקרים רבים מעידים שכ-90% מהנשים בזנות עברו פגיעות מיניות קשות בילדות;
- על פי מחקר שערך הקרימינולוג, פרופ' אדלשטיין, 80% מהקטינות בזנות עדיין לומדות במוסד חינוכי, יתר ה-20% נשרו מהמערכת החינוכית, דורדרו לזנות תוך צורך של הישרדות ברחוב.

למערכת החינוך הזדמנות ממשית להוות גורם מפתח במניעת דרדרום של רבות ורבים לזנות. צוותי ההוראה יכולים להפוך לחוד החנית באיתור וזיהוי קרבנות זנות ומתן יחס מותאם לנוער קצה בסוגיה זו.

לשם כך יש לצייד את הצוות החינוכי בכלים לאיתור וטיפול בתופעה בתוך בתי הספר ובמקביל לערוך ימי עיון וסדנאות להורים ולתלמידים עצמם כדי להגביר את המודעות והאחריות הקהילתית לתופעה.

בתוך כך, יש מקום להגדרת נהלים ברורים לטיפול ולשת"פ עם גורמי רווחה. לאור הצורך בטיפול כלל מערכתי, ועל מנת להעניק טיפול כולל ומיטבי, יש צורך בנוהל ברור כיצד לטפל בקטין שעולה חשד כי הוא כבר בזנות או שעשוי להידרדר אליה.

רק שיח ישיר וער בנושא, לצידה של מודעות גבוהה לפוטנציאל ההידרדרות של נערים ונערות לעולם הזנות, יוכל לסייע באיתורם, ולהעביר מסר לפיו, מערכת החינוך מושיטה ידה לנערים ונערות אלה כבר בשלב מוקדם, כדי למנוע ניצול של עוד שנים רבות.

ב. חינוך למניעת צריכת זנות

נושא הזנות בפרט, והחינוך המיני בכלל במשך שנים היו טאבו במערכת החינוך הישראלית. על אף הרתיעה הטבעית, נדרשת הפנמה כי שיח מעמיק, מקצועי אך ישיר בנושא, יכול להוביל לשינוי ביחס של ילדים למין וליחס שלהם לגופם ולכבודם. לעמדתנו, יש מקום להתחיל כבר מגיל צעיר חינוך מגדרי ומיני, הכולל שיח רגיש אודות נזקי הזנות, המיתוסים הרווחים בחברה, והמשמעויות המוסריות של צריכת זנות.

נזכיר כי ילדים נחשפים לתכנים מיניים דרך המדיה החברתית והאינטרנט כבר בבתי ספר היסודיים. תכנים אלה משמרים ומקבעים תפיסות ועמדות שגויות מן היסוד, ומשליכים באופן ישיר על עיצוב דור העתיד, עמדותיו המגדריות ויכולתו לקיים חיים של מיניות בריאה שאינה פוגענית. במציאות הזו, יש הכרח לקידום תשתית חינוכית המהווה מקור מוסמך ואמין לידע בנושאים של זנות, מיניות בריאה ומיטיבה, מניעת אלימות מינית, זהות מינית ומגדרית.

קיימת חשיבות עליונה להכשרת אנשי הצוות המיועדים לחנך בנושאים אלו על ידי גורמים המומחים לכך. לצערנו, מיתוסים רבים ביחס לתעשיית הזנות עדיין מוטמעים אצל חלקים נרחבים בחברה, לרבות אנשי חינוך וציבור, ויש חשיבות ממשית לנפץ אותם עוד קודם להגעה לקהל שיבקש גם הוא לאתגר בנושא.

בתוך כך, יש לדאוג להעברת הכשרות יסודיות ומקיפות הן במכללות ללימודי הוראה, והן ליועצות החינוכיות, למורים ולמורות הפועלים בבתי הספר השונים, ולאנשי החינוך הבלתי פורמלי.